

opmærksom paa, at det er en meget kostbar Opdragelse, og henstillede til den højtærede Undervisningsminister at tage dette Forhold op til Undersøgelse. Den højtærede Minister erklærede sig ogsaa villig hertil, men udtalte, at hvis der skulde ske en Forandring der nede, krævede det et betydeligt Forarbejde. I øvrigt skulde den højtærede Minister gerne tage Henvendelsen ad notam, baade med Hensyn til Fundatsen og hele Administrationen samt Alumnernes Kontingent. Den højtærede Minister var nemlig ogsaa af den Opfattelse, at Akademiets Midler burde anvendes til trængende Børns Opdragelse og Undervisning. Nu ved jeg meget vel, at Regeringen i disse 4 Aar har haft overordentlig meget at varetage, og det er forstaaeligt, at der ikke nu foreligger et Forslag eller en Betænkning fra Ministeriet til en Forandring af Forholdet paa Sorø Akademi. Jeg skulde derfor heller ikke i Aar have draget denne Sag frem, hvis ikke netop Ministeriet havde opført paa Finanslovsforslaget denne Bevilling paa 38,000 Kr. til en ny Bygning. Det forekommer mig nemlig, at det ikke er rigtigt at vedtage en Bevilling paa 76,000 Kr. til en saadan Bygning paa et Tidspunkt, hvor man endnu ikke ved, hvorledes Forholdene paa Akademiet skal være i Fremtiden, og jeg vil derfor rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister, om han paatænker i en nær Fremtid at stille Forslag til en ny Ordning af Forholdet paa Sorø Akademi.

Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem fra Fredericia og det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som tidligere har omtalt disse Forhold, i, at Akademiet i sin nuværende Form ikke byder det, man havde Ret til at kræve i Henhold til Bestemmelsen, nemlig videregaaende Undervisning for Elever fra fattige Hjem. Sorø Akademi i sin nuværende Skikkelse er i Virkeligheden en stor Mellemskole med et lille Gymnasium. Sidste Aar besøgte 173 Elever Mellemskolen, 18 Elever Realskolen, i alt 191, medens der i Gymnasiet kun var 87 Elever. Der har sikkert været en Tid, hvor et saadant Forhold har kunnet have sin Berettigelse, nemlig den Gang vore Mellemskoler og Realskoler omkring i Landet kun var faa, saa at mange, naar de ønskede at give deres Børn en videregaaende Undervisning, var nødsagede til at sende dem til Steder, hvor der var Mellemskole, og de foretrak da at sende dem et Sted hen, hvor der tillige var et Gymnasium. Men dette Forhold er nu fuldstændig forandret, idet

der i enhver Købstad er en eller flere Mellem- og Realskoler, i mange Landsbyer, Stationsbyer er der endog Mellemskole, saa at Folk ikke er nødsagede til, hvis de vil give deres Børn Mellemskoleundervisning, at sende dem bort. Sorø og Omegn kan ikke befolke en saa stor Mellemskole som den, man for Tiden har ved Sorø Akademi, og det ses bedst derved, at et meget stort Antal af Elever i Mellemskolen er Børn fra andre Byer og andre Egne af Landet.

Forældre har altsaa nu i Hjemstavnen Lejlighed til at give deres Børn Mellemskoleundervisning, men hvad det kniber stærkt med, er Gymnasieundervisningen, og her, synes jeg, er en Opgave for Akademiet, nemlig at sørge for en videregaaende Undervisning til de Børn, der har taget Mellemskoleeksamen. Naar Folk fra andre Egne sender Børn til Mellemskolen i Sorø, er det uden Tvivl ud fra den Betragtning, at det vil være lettere at faa disse Børn optaget i Gymnasiet, naar de har taget Mellemskoleeksamen ved Akademiet. Men det viser sig nu næsten umuligt at faa en Dreng ind som Kostelev paa Sorø Akademi. I den sidste Skoleberetning oplyses det, at der gik 23 Studenter ud fra Gymnasiet. Heraf var 15 Kostelever, 18 gik ud fra Realskolen, deraf var de 7 Kostelever, i alt 22. Der blev altsaa 22 ledige Pladser, men 15 rykkede op fra anden Gymnasielasse til tredie, 15 fra første til anden. Der bliver altsaa i alt 22 ledige Pladser paa Akademiet, men i fjerde Mellemsklasse fandtes netop 22 Alumner, der havde Plads i Akademiet, saa naar de rykkede op til Realklassen eller Gymnasiet, var der ikke Plads til en eneste Elev i Gymnasiet, der kunde faa Ophold paa selve Akademiet.

Paa denne Maade bliver Sorø Akademi faktisk kun en Skole for de velhavendes Børn. At betale de 700—800 Kr., som det koster at have en Dreng i Pleje nede i Byen hos private Folk, og de 150 Kr. i Skolepenge i Mellemskolen, med andre Ord i alt omtrent 1,000 Kr. om Aaret, kan kun mere velhavende Folk tillade sig. Men naar Børnene en Gang er kommet ind i Mellemskolen, har de Chancer frem for andre Børn for at komme op i Akademiet. Der koster det saa 600 Kr. om Aaret. Af de 104 Pladser, der findes paa Sorø Akademi, er der nemlig kun 14 Fripladser, 79 betaler 600 Kr., 6 betaler 456 Kr., og 5 betaler 432 Kr. Det er givet, at ingen Arbejder, Husmand eller Middelstandsmand er i Stand til at ofre saa store Beløb for